

SEN. TAFT JE NASPROTNIK VSEGA...

Značilna ugotovitev vodilnega lista o dveh glavnih republ. kandidatih.

NEW YORK. — V zvezi s sedanjimi primarnimi volitvami, pravi uvaževan newyorški dnevnik The New York Times o dveh glavnih republ. kandidatih, Taftu in Eisenhowerju, med drugim tudi tole:

Mr. Taft je glasoval proti obožrto ameriških ladij pred napadom na Pearl Harbor.

Mr. Taft je glasoval proti selektivni vojaški dolžnosti.

Mr. Taft je glasoval proti Lend-Lease ustanovi.

Mr. Taft je glasoval proti reviziji nevtralnostnega zakona l. 1941.

Mr. Taft je glasoval proti ameriškemu sodelovanju z Združenimi narodi.

Mr. Taft je glasoval proti ameriškemu posojilu Vel. Britaniji.

Mr. Taft je glasoval proti Severno-atlantski varnostni zvezi in pogodbi.

Mr. Taft je glasoval proti programu štirih točk (za pomoč gospodarstvu in drugače zaostalim deželam).

Gen. Eisenhower na drugi strani pa je skoraj vtelesen odločnosti Amerike, da prevzame nase dolžnosti, ki so ji bile vsiljene po razvoju dogodkov, ki so naredili Ameriko vodilno silo na svetu. — Tako sodi gori omenjeni list.

Sovjetija spel poražena pri Združenih narodih

ZDR. NARODI, N. Y. — Sovjetija je zopet izgubila nadaljno rundo v svojem neprestanem in vztrajnem prizadevanju, da nadomesti kitajske nacionalistične delegate s komunističnimi in da zagotovi rdeči Kitajski sedež pri Združenih narodih. Komisija petnajstih držav Zdr. narodov je porazila sovjetski predlog oziroma resolucijo, da se izključi iz Zdr. narodov nacionalistično Kitajsko.

Grčija podpisala pogodbo

ZDR. NARODI, N. Y. — Grčija je podpisala konvencijo Zdr. narodov, s katero jamči vsem beguncem na svojem teritoriju osnovne socialne, ekonomske in politične pravice. — Grčija je šestnajsta država, ki je podpisala to konvencijo.

Vremenski prerok pravi:

Danes sončno in toplo. Jasno in hladno ponoči.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 17. aprila 1873 je bil rojen John Pierpont Morgan, ameriški bankir in znan filantrop (človekoljub). Umril 31. marca 1913.

Novi grobovi

Mary Mirtel
V torek zveče rje umrla v Doctor's bolnišnici Mary Mirtel, roj. Puzel, Bedford Heights, Warrensville. Bila je stara 60 let in doma iz Sodražice pri Ribnici, odkoder je prišla semkaj pred 40 leti. Spadala je k SZZ, podr. št. 73. Poleg žalujočega soproga Louisa zapušta hčer Mary Bradac in dva vnuka. Pogreb bo iz Louis Ferfolia zavoda v petek zjutraj ob 9:15, v cerkev sv. Jude na Richmond Road ob 10. uri in od tam na pokopališče.

John Rosic

Umril je John Rosic, stanujoč na 12636 Iroquois Ave. Zapušta ženo Helen, sinove Johna, Toma, Pete, Richarda, Milana in Rudolpha in hčeri Ann Mills v Kaliforniji in Veru. Umril je v Lakeside bolnišnici. Star je bil 65 let in rojen v Žumberaku. Bil je član društva Sv. Nikolaja HBZ. Pogreb bo iz Golubovega pogrebnega zavoda v soboto ob 9, v cerkev sv. Nikolaja ob 9:30 in od tam na pokopališče.

John Zadnik

Po dolgi bolezni je preminul v Womans bolnišnici John Zadnik, star 70 let, stanujoč na 17821 Marcella Rd. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Anno, rojeno Jakšič, doma iz Podgaja na Dolenjskem; 6 otrok: Anna Tursic, John, ml., Mary Price, Jennie Schmidt in Helen Grebeck in Betty; 10 vnukov; nečaka John Mersnik in več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Bircej, fara Trnovno na Notranjskem, kjer zapušta 2 sestri in več sorodnikov. Tukaj je bil 47 let. Bil je član dr. Kras št. 8 SDZ in dr. Vipavski raj št. 312 SNPJ. Bil je vpokojen od avgusta 1951. Poprej je bil zaposlen pri Apex Co. 18 let in v Collinwood Shale & Brick Co. 20 let. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev Lady of Perpetual Help na Neff Rd. ob 9:30 uri in nato na Calvarija pokopališče.

Preveliko prijateljstvo

CANBY, Minn. — Hans Ness in Kermet Dokken se nista videla že več let, nato pa sta se nenadoma sestala v neki restavraciji. Podala sta si roke in si jih tresla s tako "iht", da se je Nessova roka pod komolcem izvinila.

Poveljnik marinov pri papežu Piju XII.

RIM. — General Lemuel C. Shepherd, poveljnik ameriškega mornarstva, in njegova žena sta bila 14. aprila sprejeta v privatni avdijenci pri papežu Piju.

Eisenhower je zmagal v volitvah v N. Jersey

Dobil je večino republikanskih delegatov te države.

NEWARK, N. J. — General Eisenhower je izšel z veliko zmago iz primarnih volitev v državi New Jersey. Poročila, ki so dospela do včeraj popoldne, naznanjajo, da je dobil Eisenhower 339,589 glasov; Taft 204,506; Stassen 19,819 glasov; Mac Arthur 251 (vpisanih) glasov, in Warren 95 (vpisanih) glasov.

Od demokratov pa: Kefauver 138,883 glasov; Truman 131 (vpisanih) glasov; Stevenson 155 (vpisanih) glasov in Douglas 35 tudi vpisanih glasov.

Senator Taft je izjavil, da v državi New Jersey ni bilo pričakovati drugačnega rezultata, ker mu je ondotni governer A. E. Driscoll najprej obljubil svojo podporo, potem pa se je javno izjavil za Eisenhowerja.

Misteriozni paket za obsojene naciste

BERLIN, zap. Nemčija. — Na tukajšnje pošto je prispel paket, ki je bil naslovljen na jetnišnico v Spandau, kjer so zaprti Rudolf Hess in ostali nacisti. Oblasti so se bale, da utegne biti v paketu bomba, zato so dale paket odpreti po strokovnjakih. Ko so ga ti z največjo previdnostjo odprli, so našli v paketu sv. pismo.

Dvajset sekund trajajoča pogajanja

PANMUNJOM, Koreja. — V sredo so se vršila zopet pogajanja glede gradnje letališč tekom morebitnega premirja in glede vprašanja Sovjetije kot nevtralne sile za nadzorovanje premirja, toda celotna "pogajanja" so trajala samo dvajset sekund. (To je manj, kot je vzelo nam, da smo to napisali! ...).

Izjalovitev prizadevanj za sporazum z jeklarji in industrialci

Pojavila se je možnost, da bo vlada zvišala jeklarjem mezde navzlic protestu industrijalcev.

WASHINGTON. — Prizadevanja vladnih prisredovalcev v jeklarski industriji so se tekom razgovorov v torek izjalovila, nakar je vlada izjavila, da bo pričela proučevati možnost, da zviša jeklarjem mezde kljub nasprotovanju od strani industrijalcev.

Zdaj splošno pričakujejo, da bo trgovinski tajnik Sawyer, v čigar območju je zdaj jeklarska industrija, poklical Phil Murrayja, predsednika CIO organizacije jeklarjev, in Benjamina Fairlessa, predsednika United States Steel korporacije, k razgovoru v Washington.

ZAHTEVE NASTAVLJENCEV TRANSITNEGA SISTEMA

Unija bo zahtevala 28 oz. 43 centov zvišanja mezd na uro za svoje člane. — V pogajanjih, ki se bodo pričela v ponedeljek, pridejo na dnevni red še druge važne zadeve.

CLEVELAND. — Unija, kateri pripadajo vozniki mestnih avtobusov in motormani poulične železnice, zahteva od Cleveland Transit sistema 28 centov zvišanja mezd na uro za svoje člane.

Dalje bo zahtevala unija zvišanje 43 centov na uro za približno 2,000 od ure plačanih kakor tudi mesečno plačanih uslužbenec v neoperirajočih departmentih. To zvišanje kot tudi druge kontraktne dobrine, ki jih zahteva unija, bi stale Transit sistem \$3,000,000 na leto.

Operatorji vozil, na katerih je samo en uslužbenec, zaslužijo zdaj \$1.67 na uro. Unija zahteva zanje \$1.95 na uro. Kjer sta v vozilih po dva uslužbenca, zaslužita po \$1.57 na uro, toda po 1. juliju ne bo na nobenem vozilu več po dveh uslužbenecih.

Od ure plačani uslužbenca zaslužijo zdaj \$1.40 do \$1.80 na uro. To so splošni uslužbenca. Namješenci, ki so plačani z mesečnimi oz. polmesečnimi plačami, pa zaslužijo zdaj do \$5,000 na leto.

Tozadevna pogajanja se bodo začela v ponedeljek.

Poleg zvišanja mezd in plač zahteva unija še sledeče: POČITNICE — Tritedsenske počitnice po treh letih službe, ne šele po desetih letih kakor doslej.

ZIVLJ. ZAVAROVALNINA IN BOLNIŠKA PODPORA — Tranzitni sistem naj plača vse stroške zavarovalnine do vsote \$3,000 in bolniške podpore od \$40 do \$60 tedensko za 26 tednov. Zdaj delodajalci in delojemalci vzajemno plačujejo stroške zavarovalnine do vsote \$2,000 in stroške bolniške podpore od \$26 do \$30 tedensko za 26 tednov.

BOLEZEN — Radi bolezn

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Deseta obletnica — V petek ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnega Andreja Korencan v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Na obisku — V našem uredništvu se je ogledal Rev. Stanislav Jazbec, doma iz Križa pri Trzihu. Po vojni je bil štiri leta in pol v Španiji, nato pa se je preselil v Ameriko. Sedaj je na poti na novo službeno mesto v Bismarck v North Dakoti.

Danes seja — Nocoj točno ob sedmih bo seja društva Jutrnanja zvezda št. 137 ABZ.

Jim Šepic zbolel — Nenadno je nevarno zbolel poznani in priljubljeni rojak Jim Šepic, stanujoč na 13507 Argus Ave. Nahaja se doma pod zdravniško oskrbo. Obiski niso dovoljeni. Prijatelju Jimu želimo skorajšnjo okrevanja.

Važna seja — Nocoj, v četrtek ob osmih bo važna seja društva Sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Po seji bo malo prigrizka. Seja bo v Slov. domu na Holmes Ave.

Velika Britanija bo branila svoje bivše sovražnike

Pogodba za vzajemno obrambo med Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo in Italijo.

LONDON. — Velika Britanija je pristala na sklenitev 17 let veljavne vzajemne obrambne pogodbe z Nemčijo in Italijo. Britanija je obljubila, da bo pomagala svojima bivšima sovražnicama, če bi bili napadeni. — Zapadna Nemčija in Italija pa sta se obvezali za borbo ob strani Vel. Britanije, če bi bila ta napadena v Evropi.

Vel. Britanija je že prej dosegla tozadevni sporazum s šestimi članicami Evropske obrambne zveze — s Francijo, Belgijo, Nizozemsko, Luksembourgom in zdaj z Zapad. Nemčijo in Italijo.

Zapadni diplomati upajo, da bo tozadevni sporazum pospešil ustanovitev evropske armade, v kateri bo tudi 400,000 zapadnonemških vojakov.

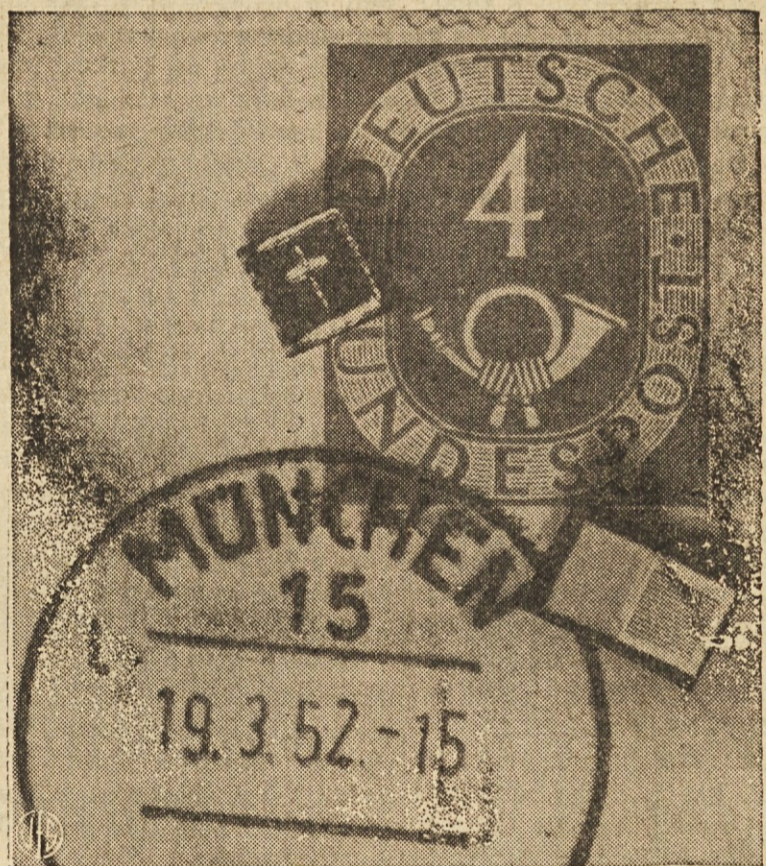
Za obrambo Francije, Belgije, Luksembourga in Nizozemske se je Britanija obvezala že l. 1950 v Bruslju s pogodbo, ki bo veljavna 50 let.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND. — Danes bo pričel v Clevelandu zvezni senatni varnostni odbor s dvodnevno preiskavo komunističnih aktivnosti v United Electrical, Radio and Machine Workers of America uniji.

SAN ANTONIO, Tex. — Osem letalcev-rezervistov je sporočilo časnika, da vlada veliko nezadovoljstvo letalcev na Randolph Field letališču in da bodo zahtevali kongresno preiskavo.

CLEVELAND. — Rdeči križ je snoči sklenil, da bo nabral v Clevelandu in okolici \$240,000 kot svoj delež k 10 milijonom, ki se jih bo nabralo po vsej deželi za žrtve poplave na srednjem zapadu.

NAJMANJŠA KNJIGA NA SVETU — Na sliki vidimo poleg navadne znamke dva izvoda knjižice, o kateri sodijo, da je najmanjša na svetu. Knjižica meri komaj četrtno kvadratnega palca (1 kv. cm.) Obsega očenaš v nemškem jeziku na 20 straneh, 19 strani je pa praznih. V navadno škatlico za vžigalice spravijo lahko 252 takih knjižic. Knjižico je natiskala neka tiskarna v Muenchenu na Bavarskem.

Iz Bukarešte izseljujejo komunisti vse "neproduktivne" ljudi

PARIZ. — Romunska komunistična vlada je odredila nasilno izselitev "neproduktivnih ljudi" iz Bukarešte in v teku so že množične deportacije iz romunskega glavnega mesta, ki so ga nekad nazivali "Pariz Vzhoda". Za izselitev je določenih približno 200,000 ljudi, to je ena petina celokupnega mestnega prebivalstva.

Izseljevanje se je pričelo pretekli mesec na podlagi vladne naredbe, ki pojasnjuje, da se mora v mestu "narediti prostor za delovne ljudi."

S prostorom, ki se ga bo tako na umeten način pridobilo, se bo predvsem okoristilo vojaško

in civilno osebje komun. partije, klubi in ustanove te partije ter vladni uradniki. Ljudje, ki bodo še ostali v Bukarešti, bodo preseljeni v druga stanovanja, tako da se bo izpraznilo cela poslopja in v nekaterih primerih cele mestne bloke.

Doslej je vršilo to izseljevanje v omejenem obsegu, — morda po tisoč oseb na teden. Zdaj pa bo to izseljevanje pospešeno.

Na pusti Baragan stepi, nedaleč od Bukarešte, gradijo zdaj nešteto lesenih barak, ki bodo služile kot bivališča razseljenem, katerih dokončna naselitev še ni bila odločena.

Oni, ki so določeni za deportacijo, so teoretično obveščeni o tem 12 do 48 ur in naprej. Toda čim se je pričelo izseljevanje, je že na tisoče ljudi pospravilo svoje najpotrebnejše stvari v kovčke, da bodo pripravljene za takojšnjo izselitev na ukaz državne milice.

Ta zločinska in brezsrčna zadeva se je pričela že lanske jeseni, ko so pričele vladne oblasti delati čudna in nerazumljiva znamenja na identifikacijske papirje, na razijske karte in druge dokumente, ki jih morajo ljudje vsak čas imeti na razpolago za pregled v vseh komunističnih državah s kontroliranim

državnim sistemom.

Kategorije prebivalstva, ki so določene za izselitev, so sledeče: 1. Rodbine vojnih zločincev ali onih, ki so obsojeni v zapor, ali onih, ki se jim je posrečilo zbežati iz dežele. 2. Bivše vojaško osebje, bivši drž. uradniki in zemljiški posestniki ter trgovci, katerih trgovine so bile podžavljene. 3. Saboterji in upokojenci, ki so stari manj kot 56 let.

Te kategorije pa so tako široko pojmovane, da izselijo lahko vsakogar, ki je režimu neljub. Pod označbo "posestnikov" je razumeti vse, ki posedujejo 25 ali več akrov zemlje.

Delovanje krščansko - demokr. organizacije

SMOTER amer. politike za ustanovitev Združenih držav Evrope, ima svojo največjo podporo v krščansko - demokratičnih strankah Evrope. Te stranke že imajo absolutno večino v parlamentu Belgije in Italije. V koalicijskih vladah pa so te stranke udeležene v Franciji, Zapadni Nemčiji, Holandiji, v Švici in Luksembourgu.

Internacionalni zvezi krščansko - demokratičnih strank pripadajo tudi zamejni voditelji teh strank v Centralni Evropi, ki imajo svoj glavni stan na 339 E. 52nd St. v New Yorku. Poslujedi predsednik te organizacije je Slovenec dr. Miha Krek. — Ta zveza izdaja svoj buletin "Christian Democratic News Service." Buletin vrši važno delo, ker oskrbuje ameriški tisk z informacijami o dogodkih v državah za železno zaveso.

Krščanska demokracija je navzlic vsemu zatiranju in preganjanju v državah za železno zaveso še vedno integralni del evropske demokracije. Milijone ljudi v deželah za železno zaveso smatra "platformo" krščansko demokratske stranke za najtrdnjši temelj demokratske obnove vsega življenja in svošččin v svojih deželah.

Tukajšnja ustanova "Christian Democratic Union of Central Europe" je izdala 80 strani obsegajočo knjižico o aktivnostih in bodočih načrtih teh strank v Centralni in Vzhodni Evropi.

V PARIZU SE NAGLO UČE

PARIZ. — Kdo pravi, da znamo samo v Ameriki? — Štirje banditi, oboroženi z brzostrelkami so na enem glavnih pariških bulvarjev ustavili voz za prevažanje zlata ter pobegnili s plenom, ki je bil vreden \$74,285.

Pozabljen voznik

TOLEDO, O. — Roy F. Rice je povedal sodniku, ko je bil aretiran, da je popolnoma pozabil že od leta 1942, da bi si nabavil licenco za vožnjo avtomobila, katerega je ves ta čas vozil brez licence. "Deset dni zapora, za vsako leto en dan!" je rekel sodnik.

Aretacije v Braziliji

RIO DE JANEIRO. — Oblasti, ki preiskujejo komunistično infiltracijo v braziljske oborožene sile, so ukazale aretirati 13 armadnih, mornariških in letalskih častnikov.

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 76 Thurs., April 17, 1952

Trumanov zaseg jeklarn

Vladni zaseg jeklarn je vzdignil veliko prahu. Nekateri časopisi, med njimi tudi resni in umirjeni, so predlagali, naj senat Trumana zaradi tega "nezakonitega dejanja" odstavi (impeachment). Podobne glasove smo slišali tudi ob priliki, ko je predsednik odstavljen gen. MacArthurja. Tedaj je skupni odbor senata in predstavniškega doma vršil dolgotrajna zasliševanja in končno ugotovil, da je imel predsednik pravico storiti, kar je storil, da pa način ni bil ravno najboljši. Javno mnenje se je končno pomirilo. Tokrat se zdi, da utegne biti stvar malo bolj nerodna, če ne bo prišlo že prej do kake druge rešitve.

Amerikanci ne vidimo radi, da polaga vlada roke na našo imovino, ki je po ustavi zaščitena.

Zaseg privatne imovine po vladi v izredni sili (emergency) v ameriški zgodovini ni nič novega. Novo je le to, da je tokrat predsednik to storil, ne da bi se obrnil na senat za potrebna pooblastila.

Truman bi bil lahko preprečil jeklarsko stavko, ne da bi se podajal na negotovo pravno pot, če bi se poslužil Taft-Hartley zakona. Da tega ni storil, je verjetno treba iskati razlog na področju politike. Truman se je uzakonitvi tega zakona upiral, kolikor se je le mogel. Ob zadnjih predsedniških volitvah je obljubil, da bo ta zakon razveljavil, kar pa se mu do danes ni posrečilo. Da se je Truman te možnosti zavedal, je najboljši dokaz v tem, da je dejal, da je unija jeklarskih delavcev vsaj moralno izpolnila določbe tega zakona, ko je stavko odložila ne samo za 80 dni, ampak celo za 99. To je res. Unija je to storila, toda storila je prostovoljno, ne pa na osnovi zahteve zakona.

Predsednik se je pri zasegu skliceval na splošne pravice, ki jih ustava daje predsedniku Združenih držav in na pravico, ki jo ima kot vrhovni poveljnik oboroženih sil v vojni. Bridka resnica je, da smo v vojni. To nam dokazuje vsakodnevna poročila iz bojišča na Koreji, toda predsednik sam je to vojno imenoval le "policijsko akcijo."

Pravna stran Trumanovega dejanja je v resnici precej zapletena in tvegana. Nasprotniki sedanje demokratske administracije so zavpili, da je Truman segel po diktatorskih sredstvih. Taft je pretekli teden na primer izjavil, da si je Truman vzel oblast, ki jo v resnici nima. Nekateri republikanski senatorji se pripravljajo, da bodo to vprašanje stavili v senatu.

Med tem, ko se nekateri pripravajo glede pravne strani Trumanovega dejanja, tečejo pogajanja med predstavniki delavcev in jeklarske industrije dalje. Če bodo ta pogajanja uspela in bo vlada lahko vrnila jeklarn v roke njihovih lastnikov, kar se bo verjetno zgodilo prej, preden bo sodišče dokončno odločilo o pritožbi, ki so jo jeklarske družbe vložile proti vladnemu zasegu jeklarn, bo ta pritožba kot brezpredmetna sama po sebi odpadla.

Zanimivo je, da so se pred nekaj tedni proti zasegu privatne imovine od strani vlade pritožile tudi delavske unije. Tedaj se je šlo za zaseg železnice. Ko je namreč grozila lani železničarska stavka, je vlada zasegla železnice. Delavske unije so pa proti temu protestirale in vložile na sodišču pritožbo. Torej enkrat se pritožujejo lastniki, enkrat delavci. To je vsekakor zanimivo dejstvo. Tokrat se pritožujejo lastniki, ker so mnenja, da je vladni zaseg v korist delavstva, tam se pritožujejo delavske unije, ker so prepričane, da je bil vladni prevzem železniških družb ugoden za delodajalce, delavcem pa škodljiv.

Eno je gotovo, naj bo že izid pravnega vprašanja kakoršenkoli, če bo do njega sploh kdaj prišlo, to Trumanovo dejanje bo imelo nesporno svoje posledice v bodočnosti tako z ozirom na reševanje sporov med delodajalci in delojemalci kot tudi z ozirom na tolmačenje predsednikovih pravic v okviru ustave.

Kljub nejasnosti in tveganosti pravne strani predsednikovega koraka pa bi človek dejal, da smo v Ameriki še daleč od kakršnekoli diktature. Izredni časi prinašajo pač izredne rešitve težavnih vprašanj. Želeti pa bi bilo, da bi se tako vlada kot tudi vladani — torej vsi državljani — držali obstoječih zakonov, ki nam jamčijo svobodo. Da ne bo ostalo samo pri željah, ampak da se bodo zakoni tudi v resnici izvajali, to je pa končno v rokah nas samih. Mi volimo predsednika, mi volimo kongresnike in senatorje. V kolikor se eden ali drugi ne ravna po naših željah in zahtevah imamo pri volitvah možnost, da mu to pokažemo. Dolžnost vsakega državljanja je, da se za javno življenje zanima, zasleduje njegov tok, se briga, kaj oni, ki jim je svoje pooblastilo dal, počno ter temu primerno ob volitvah glasuje. Če se bomo vsi po tem ravnali in svoje državljanske dolžnosti vestno izpolnjevali ni nevarnosti, da bi svoboda, ki jo sedaj uživamo, kdaj izginila.

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Sosedov stric so pripovedavali

(Nadele. — Piše Vanek)

Pri gorica, kama so stric prek svetkov hodili, je lepo vreme bilo i tak so stric tudi dobre volje domov prišli. Večer so včasih nam prišli i so nam začnoli nadele praviti, kak je bilo, kda so siji na Vogrskom palik zaprli.

Kda so naj v Budapešto pripeljali, te sva si mislila, ka nama je na Rususkom bouše bilo kak tu. Tam sva bar ne zaprejtiva bila, tu so naj pa zaprli, kak če bi kakšiva razbojnika bila. To srečo sva imela, ka so ednoga od naše kompanije v špitali najšli i tisti je povedao, kak se je zgodilo, kda so nas Rusi zgrabili. On je bio te ranjeni i se je tak na pravo, kak če bi mrtev bio te so ga pa Rusi ne dosta gledali. To je bila najina rešitev. Nekak po štirinajstij dnevaj pride paznik

i nama pravi, ka moreva iti z njim v kancelarijo. Jaz sam pravo Martini, ka zdaj nekaj bo. Če naj zdaj ne pustijo, te va duže zaprejtiva, kak če bi v Rusiji ostala. On se mi je začno smejati i se z mene norca delati. Ti vsikdar znaš vse naprej, samo, ka je te navadno ravno naopak. V kancelariji vdariva s petami vkup pred ednim oficrom i te nama ponudijo stolce. Eden mladi nama je pravo, naj si vsedeva, paznika je pa ven zgono. Jaz sam samo čakao, kda nama pove, ka slobodno domov ideva. De je pa ne do takšega guča prišlo. Eden starejši je prečto z ednoga papera, i povedano je bilo, kak se je z nama zgodilo v tistom časi, kda so naj Rusi zgrabili. Zdjaj dobiva tri tije dne sabadšaga, nato se pa moreva opet v Kaniži javiti.

(Drgoč dele)

BESEDA IZ NARODA

Koncert Glasbene Malice

Cleveland, O. — Pokojni moj dobri prijatelj Jaka Debevec mi je vedno prigovarjal, naj Glasbena Matica zapoje več narodnih pesmi na svojih koncertih. Bil je tako navdušen za našo narodno pesem, da je obiskal koncerte "Adrije" in "Slovana," čeprav je bil že hudo bolan, samo da je užival narodne melodije, katere sta zbora imela večinoma na programu. Veselil se je, da bo slišal "Kmečko ohcet" pri društvu "Triglav," najtežje je pa čakal na koncert Glasbene Maticе, ki bo v nedeljo ob štirih popoldne v SND na St. Clair Ave.

Ko sem mu pripovedoval, da bodo matičarji zapeli "Luna si je," "Od oglarja" "Ljuba si pomlad zelena," "Nič, nič, nič jaz te ne dam" in druge — so mu kar oči žarele. "Da, da, kaj takega Tone," je rekel. Vse te pesmi sva prepevala v razdobju celih 23 let in nikdar se jih ni naveličal. Ko sem mu povedal, da je na sporedu tudi "Mornar" v Zormanovi priredbi za mešan zbor in v moji interpretaciji, katero sem pel na stotih koncertih, je bil poln navdušenja. Zamrmral sem mu nekaj taktov pesmi "Pri zibelci," ki je stara nad 90 let, mi je rekel: "Samo ta pesem je vredna vstopnine."

"Peli boste mnogo drugih, klasičnih in iz raznih oper, Tone, to je vse lepo in mnogo ljudi jih rado poslušajo, ampak za me je naša pesem in na koncert bom prišel tudi, če me bodo morali vleči, da bom le zopet užival našega naroda mile zaklade, ker Matica zna sijajno zapeti. In potem bomo pisali..."

Ljubi Jaka, odšel si prezgodaj in pustil rano v mojem srcu. Ampak v nedeljo bom dal čustva Tvojemu spominu, da se oddolžim prijateljstvu trindvajsetih let in katero gre preko groba. Tvoje navdušenje za slovensko pesem me bo vzpenjalo za nadaljno poglobitev starih in mladih slovenskih pevecv v Ameriki. Imel si toliko čustva, kot ga ima pesem in melodija. Slava Tvojemu spominu!

Tone Šubelj.

Ne dajmo Trsta!

Washington, Pa. — Le zakaj se italijanska vlada tako peha za Trst? Mar DeGasperiju ni znano, kakšne dobrote je delil primorskim Slovincem in Hrvatom Mussolini? Nad pol milijona Slovincem in Hrvatov je držal kot v ječi. Vzel jim je sloven-

prenovitve v Kristusu. Le na ta način bomo dosegli pravo bratstvo in svobodo. Držimo se Kristusovih besedi: "Ljubite se med seboj!" Komunistem ne prinaša nobene rešitve, to bodo prej ali slej spoznali tudi italijanski delavci. Spoznali bodo, ko ga bodo poskusili, če ne preje. Zavezniki s ponudbami, kot je bila ona glede Trsta, ne bodo zadržali širjenja komunizma v Italiji, stori-li bodo pa veliko krivico Slovincem in ustvarili novo gnezdo nemira in sovraštva.

Meje je treba določiti pravično, le na ta način bo zavladal na svetu mir.

Delavec.

Naročnica iz Minnesota se oglaš

Hibbing, Minn. — Ne bi mogla prestatati brez AD. Takoj, ko pride, jo vzamem v roke in jo preberem od začetka do kraja, potem jo dam brat tudi drugim. Hotela sem se g. Debevcu zahvaliti za redno pošiljanje lista, pa je žal odšel prezgodaj v večnost. Veseli me, da list tudi po njegovi smrti redno prihaja v moje roke. Za pokojnika, ki je bil res dober človek, sem zmolila nekaj očenašev, kar naj bi po moji stori-li tudi vsi drugi slov. katoliški ljudje, saj je za nas vse veliko dobrega storil. Naj mu bo Bog dobri plačnik! Moje sožalje družini in uredništvu na težki izgubi.

Mary Oberstar.

Zbor Triglav se pripravlja na proslavo 5-letnice

Cleveland, Ohio. — Kot poročevalka tega zbora, se oglašim, kadar vabim na zabave ali pa poročam o veselih in žalostnih novicah, ki se pojavijo pri naših pevcih.

Sedaj smo v teku koncertne dobe, kakor čitate v naših listih. Veseli nas, da je zbor Adrija preložil datum svojega koncerta. S tem je ustregel prav tako drugim zborom kot sam sebi. Res bi bilo dobro, da bi zbori imeli svoj koledar za celo leto, kateri bi kazal datume koncertov in zabav in tako bi medsebojno delovali mesto da bi eden drugemu delali konkurenco s priredbami na en in isti dan.

Kaj vse se žrtvuje pri zborih skozi leto, ve le tisti, ki celo leto pohaja na vaje. Naš zbor bo imel svoj spomladanski koncert dne 4. maja v Sachsenheim dvorani na Denison Ave. To bo tudi proslava pete obletnice našega zbora. To gotovo že vsak ve, saj je bilo v listih poročano že pred več časa in ni izgovora, da se ni vedelo.

Mesec maj je mesec porok in svatb vseh vrst. Pa tudi pri Triglavu se ženimo, saj bomo podali opero "Kmetška ohcet" prav po stari šegi, obleka bo pa krasna narodna noša. Ta prizor bo prvič na odru.

Lepo besedilo in note je zložil ter nato podaril našemu zboru za predstavitev na odru, naš poznani in odlični umetnik ter pevovodja g. Anton Schubel. Enak program še ni bil podan tu na zapadni strani.

Torej 4. maja bo rojstni dan Triglava. Skozi vsa ta leta je nas vodil naš predsednik Jacob Jesenko. Ima veliko skrb in dela, to vidim sama (saj sva v eni hiši), marsikaj bi lahko napisala o njegovem delu, pa mi je nemogoče, saj si lahko predstavljate zakaj. Ako se mu hočete izkazati hvaležne, kakor tudi vsem uradnikom, pevcem in pevovodji g. Schublu, pridite in napolnite dvorano na ta dan. Zvečer ob 8. uri bo istotam velika plesna veselica. Za ples bo igral priljubljeni orkester Johnny Vadalna in njegovih fantov. Spominjam se še, ko so pred 17. leti nastopili tu na zapadni strani, pa so ljudje pravili: "... ja, ti fantje bodo enkrat No. 1..." in res jih vsak rad poslušajo. Torej, le zapomnite si ta dan že sedaj.

Kulturna Kronika

K. Mauser:

E. Kocbekov "Strah in pogum"

Leta nazaj je pesnik in pisatelj Kocbek že vzbudil precej šuma. Ko je izdal svojo pesniško zbirko Zemlja, je bila knjiga dobro sprejeta. V njej je pokazal pesnik močno svojski obraz. Hodil je svojo pot, ki pa je bila tedaj še zdrava. Kmalu pa se je pokazalo, da je Kocbek izšel iz nekega čudnega francoskega dekadenstva. Že ob španski revoluciji je nastopil s člankom, ki je pokazal, da gre Kocbek na čudno opolzko pot, ki je bila daleč od katoliškega mišljenja. Začel je zagovarjati neko individualno krščanstvo, se zgubljal v neki nezdravi misticizem in v njem je obtičal. Nova revija Dejanje, ki se je odtrgala od Doma in sveta, je kmalu pokazala kam gre nova pot. Pojavljati so se začeli novi, med njimi n. pr. Jože Brejc, ki je bil nardarjen pesnik, pa se nikoli ni mogel uravnovesiti. Izredno senzitivni je nihal iz skrajnosti v skrajnost in se ne čudim, da je danes med množico, ki je obsojena. Marsikdaj sva govorila. Danes je želel, da bi se zakopal nekam v samoto, jutri si je želel novega življenja. Ko sva se zadnjič srečala leta 1943 v žalostnih okoliščinah pa mi je dejal: Približujem se popolnosti-postajam komunist. Vedno mi je bilo žal tega nadarjenega človeka. Tudi nad njim je grešil Kocbek s svojo zmedenostjo. In danes je Kocbek sam prišel na isto. Kocbek in Brejc sta prišla do razkola, ki je za oba poguben. In ne samo to. Nad njima se je maščevalo tudi upanje, ki sta ga imela. Bile sta prepričana, da bo umetnost po revoluciji svobodna. Uničujoče kritike po zadnji Kocbekovi knjigi pa so razgalile vsi

Vstopnice se dobijo pri pevcih v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., pri g. A. Schublu v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. in v Oražmovi trgovini na St. Clair Ave.

Ob tej priliki bomo izdali tudi različne programske knjižice z oglasi. Vsem onim, ki so nam že naklonili svoje oglašje, izrekamo našo toplo zahvalo, pripravljamo pa se še drugim trgovcem, profesionalcem, društvom in posameznikom, da se pridružijo. Anna Jesenko, poročevalka.

Vera v Ukrajini

Ameriška katoliška agencija Inter Catholic Press, poroča, da se je v Donskem bazenu in v sovjetski Ukrajini močno razširilo krščansko versko gibanje, ki priznava papeža kot vrhovnega poglavarja Cerkve. To gibanje deluje v popolni tajnosti kot v prvih stoletjih krščanstva. Verski obredi se vrše na skritih krajih, predvsem po duhovnikih grškokatoliškega obreda, ki je v Ukrajini po komunistih likvidiran. Ti duhovniki podnevi delajo v sovjetskih podjetjih, ponoči pa vrše svojo duhovno dolžnost s tem, da krščujejo, poročajo, pridigujejo in podobno.

Nekaj števil

Iz raznih mednarodnih statistik je razvidno, da šteje svetovno združenje ženskih organizacij 36 milijonov članov. Svetovno združenje ženske mladine pa deset milijonov članov. Mednarodna organizacija krščanskih sindikatov šteje tri milijone 276.000 članov, mednarodna žostovska organizacija pa 1.200.000 članov.

gnilost, ki danes vlada v umetnosti doma. Kocbek in Brejc sta padla. Živita, toda kot umetnika sta umrla. Zakaj? Skušala sta nekaj povedati po svoje. Odmaknila sta se od linije, ki je ukazana in s tem sta smrtno grešila. Ob Brejcu in Kocbeku se razgalja vsa laž, ki se sicer za zunanji svet odeva v resnico. Dejstvo je, da je danes umetnost doma dekla režima. In to zlasti v literaturi. Umetnik slikar ima še neko možnost, da po svoje živi. Roža ostane roža, drevo drevo. Pisatelj pa je navezan na pisani izraz in ta je pod strogo kontrolo. To se je ob Kocbekovi knjigi jasno pokazalo.

Ob nastopu revolucije se je pisatelj Kocbek pridružil komunistom. Kakor je sam trdil kot katolik. S tem je hotel pokazati, da je možno sodelovanje. Dvomim zelo, če je bil Kocbek vsekoli tega mnenja. Vsaj iz sedanjega njegovega poti sklepam, da se je v njem dolgo kuhalo. Čas in razmere mu niso dopuščale, da bi prišel z odkrito besedo na dan. Saj je tudi v njegovi knjigi, ki je sedaj izšla še vse megleno in nejasno, toda vendar se čuti, da je Kocbek prišel do doslednega konca, ki je bil nujen. Zanj nazaj ni več poti. Strah ga je preteklosti, katere je sokriv in pogum se ga loteva, da bi vsaj z megleno izpovedjo vrgel iz sebe kar ga žre. Zato ni nič čudnega, če sta se ga lotila kar dve stari korifeji: Miško Kranjec in Josip Vidmar. Saj je še mnogo drugih, ki se zaletavajo vanj. Celotako daleč je vse, da krajevni odbori pošiljajo protestne izjave. Naj bo to menda znak o čudno sladki svobodi o umetnosti, ko morejo različni laiki po krajevnih odborih odločati, kaj je umetnost in kaj ni! Včasih je celo Miško Kranjec zdihoval, da ne more povedati resnice. Pa je vendar v stari Jugoslaviji izdal precej rdeče pobarvanih romanov. Kakšna svoboda pa je danes? Za Kranjca je. Lahko si je v svoji "Pisarni" privoščil župnika Klaklja, ki ga je vseskozi v Marijanišču vzdrževal. Brez dobrotnika Klekja bi pisatelj Kranjc ne prišel daleč. Da se mu oddolži, ga je v romanu, ki je navadno zganjanje, res "lepo" naslikal. In vendar pisatelj Kranjec ni Klekju do kolen. Toda Kranjec piše po liniji, piše o petletnem planu. Torej je umetnik velikega kova. Zato je tudi poklican, da daje lekcije vsem literatom, ki se od linije odmikajo, ki bi vsaj včasih radi povedali resnico o preteklih časih.

Tako se je v članku "Kam pelje ta pot" trdo zaletel ob kritiki Franca Filipiča, ki je v kritiki Levijevega "Kristus se je ustavljal v Eboliju," zapisal takole: Vedno čutimo, da pisatelj ne pripada nobeni izmed poznanih italijanskih političnih formacij, ne čuti se vezanega z obzirom na kakršnekoli stranke, temveč sledi samo svoji logiki, gnan po žlahtnih prvinah nepokvarjene nravi."

In vsevedni Miško Kranjec pravi k temu, da je tako idealistično in precej reakcionarno stališče dovoljeno le za privatno uporabo, ne pa za delovno ljudstvo. Čudno ozek je torej postal pisatelj Kranjec po novem. Ne privoščil ljudem, da bi povedali svojo misel, niti toliko svobode jim ne pusti, kakor jo je Kranjec pustila stara in gnla Jugoslavija. Ali ima Kranjec dvojno merilo? Enega zase in enega za druge. Je to zrela rdeča svoboda v umetnosti?

Nič čudnega torej, da je z neznanom silo planil Kranjec tudi po Kocbeku. V članku "Za razpotjem" je izlil vso svojo jezo, ki je tudi uradna jeza. Kocbek je smrtno grešil, ker je umazal partizanstvo in govori o nekem krščanstvu, ki se ga Miško boji kakor hudič križa.

(Dalje prihodnjic)

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every Thursday for the Yugoslavs in Wisconsin
Tedenska priloga za Slovence v Wisconsinu

Address All Communications to
OBZOR PUBLISHING COMPANY
830 So. 5th St. Milwaukee 4, Wis. Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Slovesna otvoritev nove dvorane pri cerkvi sv. Janeza Ev. v Milwaukee, skupno s proslavo Materninskega dneva

Za nedeljo 11. maja — na materninski dan — se pri cerkvi sv. Janeza Evangelista v Milwaukee vrše obsežne priprave za slovesno otvoritev novega cerkvenega avditorija, ki bo na ta dan formalno izročen faranom in javnosti v uporabo. S slovesnostjo bo združena tudi proslava Ma-

terinskega dneva v počast vsem slovenskim materam. Za naselbino bo to važen zgodovinski dan, pri katerem želimo imeti in vabimo tudi vse naše bližnje zunanje rojake, da ga dostojno proslave z nami. Pripravlja se bogat in pester program s simboličnimi prizori na novem odru v počast slovenski materi, nastopi cerkvenih pevskih zborov, deklaracijami v slovensčini in angleščini naše mladine, kratke zabavne enodejanke, nastopi v narodnih nošah in drugi zanimivi

prizori. Že ves ta popoldanski program zasluži, da ga nihče ne zamudi. Dvorana bo otvorena ob pol treh popoldne, slavnost pa se prične točno ob treh. Po popoldanskem programu se bo servirala v spodnji dvorani okusna večerja, po večerji ob 7. uri pa se prične gala ples za mlade in stare ob zvokih godbe dveh nišah odličnih muzikantov — Eddie Galluna in Franka Grlice, ki bo trajal do 11. zvečer. Vstopnice so po \$1.50 za popoldanski program in večerni ples (davek vključen), za mladino

pod 16. letom in do osmega leta 60c (vključno davek), otroci pod 8. letom pa so prosti. Vstopnice lahko naročite že zdaj v župnišču (naslov za zunanje goste, ki bi se radi udeležili je: St. John's the Evangelist Rectory, 823 W. Mineral Street, Milwaukee 4, Wis., telefon župnišča je: Mitchell 5-7369), ter pri članih pripravljalnega odbora. Pri naročilu navedite, koliko vstopnic rabite po \$1.50 in koliko po 60c. Zasižite si jih pravočasno, da ne zamudite tega velikega dneva v Milwaukee na materninski dan 11. maja. Več o slavnosti bomo še pisali.

Matija Škerbec: CERKLJE PRI KRANJU med okupacijo in revolucijo

(Nadaljevanje)
Oddelek nemške vojske v Zgornjem Brniku je bil zelo močan in je razpolagal celo z artilerijo. Ker leži Zgornji Brnik nekako v sredi med Cerkljami in Lahovčami, bi bila nemška žandarmerija in nemško vojaštvo od tam kaj lahko preprečili vsak napad na obe domobranski postojanki. Toda mnogi Nemci so sovražna gledali na slovensko

domobranstvo, ki so ga smatrali za nemstvo in nacizem bolj nevarnega kot pa komuniste. S to nemško postojanko v Zg. Brniku so morali imeti komunisti nekak dogovor, da jih ne bo motila pri napadu na domobrance. Še več! Kot se je po napadu ugotovilo, je nemška žandarmerija partizanom posodila strojne puške za ta napad!

Da bi pa od drugod ne mogla priti kaka pomoč domobranskima postojankama, so pa tisti dan ob napadu komunistični terenci zasekali vse ceste, ki so vodile proti Cerkljam in Lahovčam.

Komunisti so tako bili trdno prepričani, da se jim napad mora posrečiti, da bodo popolnoma likvidirali obe postojanki, kar bo ljudstvu očiten dokaz nepremagljive vojaške sile O.F. in kr-

vav opomin vsem, ki bi se še drznili upirati komunističnemu nasilju.

Toda partizanski strategiji so delali račun brez krčmarja!
(Dalje prihodnjič)

Moški dobijo delo

ZASTOPNIKE IŠČEMO v starosti od 40 do 50 let za firmo, ki izdelava zimska okna, mreže itd. Vprašajte za Joseph J. Vassal.

Chamberlin Co. of America
1812 St. Clair Ave. (79)

Delo v tovarni

Truckers, lathe hands, tool-makers, die makers, set up men, za dnevni šift. Dobra plača od ure. Prosta bolniška zavarovalnina ali proti nesreči.

Bishop & Babcock Mfg. Co.

vogal E. 49 in Hamilton (79)

Upsetter Operatorji Feeders & Helpers

Plača od kosa in od ure

Midwest Forge Co.

17301 St. Clair Ave. (76)

"OLIVER"

potrebuje operatorje za

Drill Presses (Single Spindle) Radial Drill Press Milling Machine Vertical-Horizontal

LATHES

Engine Lathes Large Turret Lathes Boring Machine Hobbing Machines Bullard Machines

Incentiven zaslužek od začetka na incentivnem delu.

Tool and Die Makers Tool Makers Tool Room Machine Operators Experimental Mechanics Sheet Metal Layout Fabricators

Dobra plača od ure; mora biti pripravljen delati 2. ali 3. šift; plačane počitnice in prazniki; povišek v mezdah s poviškom v ceni življenjskih potrebščin, avtomatičen povišek v plači do maksimalne mezde; zavarovalnina za delavca in njegovo družino; 5% povišek za delo na 2. šiftu, 10% na 3. šiftu.

Employment urad odprt dnevno od 8 do 4:30 popoldne in ob sobotah od 9 do 12. opoldne.

The Oliver Corp.

19300 EUCLID AVE. KE 1-0309 (77)

DELAVCI

Dnevno in nočno delo Plača od ure vsake starosti THE E. W. FERRY SCREW PRODUCTS, Inc. Smith Rd. off Brookpark Rd. (X)

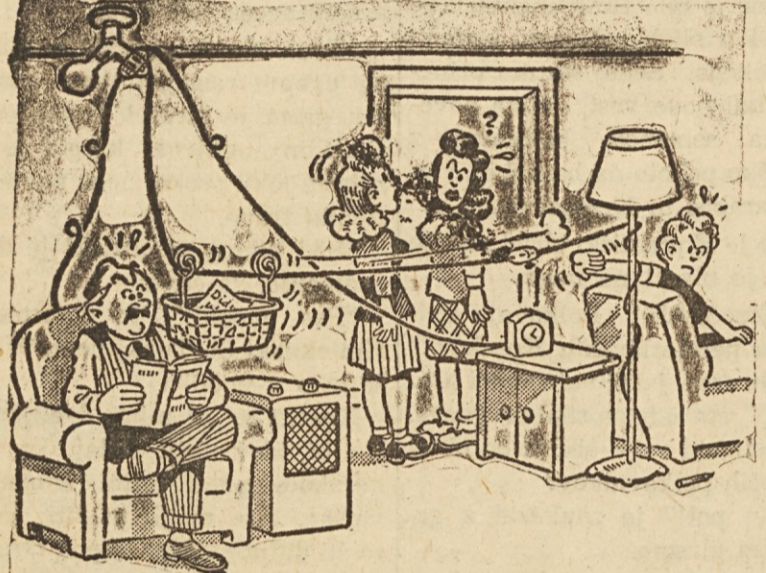
ČE . . .

ste izurjen Gage and Templet Maker Machinist Millwright Layout Man ali Hammer Driver

in se zanimате za stalno delo z dobrim zaslužkom pri zanesljivem podjetju, boste hoteli takoj preiskati kakšne priložnosti dobite v teh delih. Visoka začetna plača. Vse delavne koristi.

Champion Forge Co.

3885 E. 78th MI 1-5804 (77)

"OH, OČKA IN MAMA SPET NE GOVORITA DANES IN SI POŠILJATA "PISEMCA"!"

Ne preobremenite Vaše električne napeljave. Če zidate ali modernizirate, vključite "ADEQUATE WIRING."

Posvetujte se z Vašim električarjem.

THE ELECTRIC COMPANY

AW-7-52

AMERICAN-SLOVENIAN RADIO HOUR OF MILWAUKEE

A Program of Classical and Folk Music of Slovenia

Every Sunday Morning

11:00 to 12:00 C. S. T. WOKY 920 Kilocycles

Mr. and Mrs. Frank R. Staut, Directors

English and Slovene Announcements!

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd. Ivanhoe 1-2237 EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

V BLAG SPOMIN

ŠTIRINDEVAJSETE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN DOBRE MATERE

Mary Klemenčič

ki je v Bogu preminila 17. aprila 1928
Draga in ljubljenca nezabna mati! Ob tužni obletnici Tvoje smrti žalostni klečimo na Tvojem grobu, kjer snivaš večno spanje v sosesčini svojega soproga in našega ljubljenega pokojnega očeta. V globoki žalosti Vama kličemo: Spojite se v Bogu do klica k vstajenju!
Zalujući: OTROCI
Cleveland, O., 17. aprila 1952.

GLAVNI STAN ZA BLAGO NA JARDE ZA MOŠKE IN ZENSKO ZA POŠILJKE PREKO MORJA PO ZMERNIH CENAH

Čisto izgotovljeno blago, 50% volna, 50% rayon, za moško obleko, idealno za vse leto, v plavi sivi in rjavi barvi; regularno \$2.75 vrednost, sedaj samo \$2.00 jard.
Blago, ki se ne zmečka, volna, rayon, gabardini in sharkskins, 60 palec široko, za moško ali žensko obleko v temnih in svetlih barvah; regularno \$2.50 vrednost, sedaj samo \$1.75 jard.
Mi imamo tudi silno količino blaga na jarde, pripravno za ženske suknje, obleke in krila po posebnih cenah. V zalogi imamo kompletne potrebščine za krojače in šivilje.
Govorimo nemško in slovensko v naši trgovini.
S. LIEBERMAN WOOLEN CO.
1446 W. 3rd St., blizu Superior Ave. CH 1-6067
Odprto od ponedeljka do sobote od 9 do 5:30 popoldne
Ob sobotah od 9 do opoldne

Ameriško-slovenski radio Chicago

oddaja vsako soboto od 3:30 - 4:30 preko postaje

WHFG --- 1450 KC

edini slovenski program za Chicago in okolico

Direktorji in napovedovalci: Dr. Ludvik Leskovar - Louis Novak Ed Biatnick

Vabimo Te: POSLUŠAJ program veselih polk in valčkov, kakor tudi najlepših narodnih in umetnih pesmi Slovenije—

PRIDRUŽI se odlični domači družbi Klubu Prijateljev Slovenske Pesmi—

OGLASUJ preko slovenskega programa— RAZVESELI svoje drage ob raznih družinskih prilikah in obletnicah s sporočili in voščili preko radia.—

SPOROČI svoje želje in naročila na naslov: AMERICAN-SLOVENIAN RADIO ASSOCIATION c/o DR. LUDVIK LESKOVAR

820 North Wabash Avenue Chicago 11, Illinois Tel.: Delaware 7-8515

Gays Mills won't forget one woman's calm courage...

that day the swollen Kickapoo raged down its quiet valley!

For the folks of Gays Mills and the neighboring countryside, last July 21 was truly a day to remember.
That morning eight inches of sudden rain drenched the upper Kickapoo Valley. Water cascaded down every ravine and gully into the Kickapoo River, swelling that brooding old stream to huge size and savage menace.
The frightening news reached Mrs. Wilma Gander, chief operator of the Farmers Mutual Telephone Company* in Gays Mills. Instantly realizing the emergency, she switched on the village warning siren, then turned back to her switchboard to answer the dozens of frantic calls.
For 21 long hours, Mrs. Gander stayed at her post, calmly speeding the messages to organize safety and rescue measures. Warned in time, villagers were able to move fire trucks and ambulances to safe ground. Mrs. Gander alerted the Red Cross, the National Guard, army forces at Camp McCoy, to the community's peril. Watchers at vantage points channeled all flood news to the telephone switchboard.

By noon the flood was surging five feet deep outside the office, lapping across the floor at the operator's feet. Her chair teetering on a box, her board raised on cement blocks, Mrs. Gander continued to relay flood information. She remained on duty almost continuously until the flood receded next morning.
Mrs. Ganders' courageous devotion to duty was in the true telephone tradition. At a civic dinner recently her fellow-townsmen gathered to honor her, and to witness the presentation of the Theodore N. Vail silver medal award in recognition of the heroic work she performed so well on the day that Gays Mills will not forget.

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY

*The Farmers Mutual Telephone Company is one of 240 independently-owned telephone companies in the State connecting with and co-operating with the Wisconsin Telephone Company—working always to serve Wisconsin better.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah **Sedež: Joliet, Ill.** Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1918

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpred.: STEVE J. KOSAR, 3502 No. Lombard St., Franklin Park, Ill.
2. podpred.: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.
Zastavnik: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Illinois
Blagajnik: ANTON SEMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duh. vodja: REV. GEORGE KUZMA, Wilton Center, Peotone, P. O., Ill.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 2213 W. 21st Pl., Chicago, Illinois
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POBUTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH 39 Winchell St., Ebersburg, Pa.
MARY KOVAČIĆ, 2039 W. 21st St., Chicago, Illinois
FRANK LESS, 1206 Chestnut St., Ottawa, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: JOSEPH L. DRASLER, No. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. januarja 1952 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodnih, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustnovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 5 člani (cam) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 120.92% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno aredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pismeno ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Individual Averages

1. F. Trizna	171.45
2. G. Mettill	168.19
3. R. DelSasso	167.43
4. J. Bennett	165.49
5. N. Pope	163
6. Bill Foth	162.38
7. E. Subar	159.22
8. Gene Wedic	159.21
9. Len Wedic	157.33
10. Bertognoli	157.32
11. M. Bokan	156.26
12. Senenberger	156.14
13. T. Kunstek	155.07
14. E. Henry	154.21
15. E. Vranich	153
16. J. Kocuiba	144.19
17. R. Elliott	144
18. J. Wedic	143.50
19. C. Elliott	141.37
20. R. Eichhorn	137
21. F. Wedic	134.26
22. M. Bennett	128.10

Miscellaneous Standings

High single game: G. Wedic 236; F. Trizna 232; Henry and Del Sasso 230.

High 3-game: A. Mettill 602; F. Trizna 590; R. Del Sasso 577.

High Team Single: Ringers 923, Singers 903.

High team 3-game: Ringers 2565, Singers 2550.

From the Gutter

Big Joe Kocuiba and his big toe are constantly getting in trouble with the foul line. Better shorten the toe, Joe.

Strike

Wha happen to Bertognoli's 175 average or was it 155.

Spare

L. Wedic, Treasurer of our League, participated in the Lion Club League tournament in New Lenox and came out with third place, honors in the singles. Nice going, Len.

Split

A few weeks ago arrangements were in progress to have a fine gang of bowlers to come here and have a match game with us, but due to the fact that there is a city tournament going on in Chicago, it was postponed until a later date. We will bowl them here once, and then travel up to Chicago and bowl them there.

Strike

March 21st was an open night for all league bowlers, due to the fact that our City tournament is in progress. More news on this later!

Spare

E. Subar enjoys our Friday night bowling. Is it because he enjoys his free beer from his friends, Bertognoli and Russ Senenberger?

Split

Joe Kocuiba mentioned that Joe Bennett's delivery is something out of the ordinary. A hop, skip and a wiggle as though he was trying to throw something out of gear. Incidentally, Joe Kocuiba's bowling is improving quite a bit.

Gutter Ball

Here comes one at me—I better get moving along.
By J. Split.

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. Welding.
JOHN J. POZNIK in SIN
Glenview 1-3830
982 East 152nd Street

FRANK KLEMENC
BARVAR in DEKORATOR
18715 Muskoka Ave.
IV 1-6546

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Velik rdeč prapor z Arhangelom se je nekolkokrat pripognil, pozdravljajoč rodno step, in po njegovem zgledu so se pripognili vsi bunčuki in polkovna znamenja. En vrisk se je izvil iz vseh prsi.

Polki so se svobodno razvili; dovihi in teorbanici so prijahali na čelo vojske; zabučali so kotli, zazvenčale so liatne in teorbanici, obenem pa je pesem, zapeta od tisoč grl, pretresla zrak in stepe:

"Oj, vi stepe, stepe rodne, z rdečim cvetom pisane, kakor morje ste široke."

Teorbanici so popustili uzde, se nagnili nazaj v sedlih in z očmi, uprtimi proti nebu, so udarjali ob strune teorbanov; litaurniki so dvignili roke nad glave in bili ob svoje medene obroče, dovihi so tokli po kotlih in vsi ti domevi z monotonimi besedami pesmi in z glušičim, neličnem švistem tatarskih piščalk so se zlili v neko ogromno soglasje, divje, a otopno kakor sama pustinja. Opojenost je objela vse polke; glavne so se gibale po taktu pesmi, in naposled se je zdelo, da se je razpela vsa stepa in se zibljala z ljudimi, konji in praporci vred.

Splašene jate ptic so se strgale s stepe in letele pred vojsko, kakor druga zračna vojska.

Včasih je prenehala pesem in godba in tedaj se je slišalo plapanje praporov, pekel in pr-

skanje konj in škripanje tabor-skih voz, podobno kriku labodov ali žerjavov.

Na čelu, pod velikim rdečim praporom in pod bunčukom, je jezdil Hmielnicki, rdeče opravljen, na belem konju, s pozlačeno bulavo v roki:

Ves tabor se je pomikal polagoma proti severni strani, pokrivajoč kakor grozen val rečice, dobrove in mogile, ter polnil s šumom in krikom stepno puščo.

A od Čehrina, od polnočnega konca pustinje je plul proti temu valu drug val kroninih vojsk, pod vodstvom mladega Potockega. Tu so šli Zaporožci in Tatarji kakor na ženitovanje, z radostno pesmijo na ustih, tam so resni huzarji stopali v zamišljenem molku, ker niso šli radi na to vojno brez slave. Tu je pod rdečim praporom star, izkušnen vojskovodja grozeče potresal bulavo, kakor bi slutil svojo žalostno in bližnjo usodo.

Delila jih je še velika stepna širina.

Hmielnickemu se ni mudilo. Računal je namreč, čim bolj se pogrezne mladi Potocki v pustinjo, tem bolj se oddalji od obeh hetmanov, tem laže ga bo mabel premagati. Medtem so pa vedno novi beguni iz Čehrina, Povoloc in iz vseh okroženih ukrajinskih mest dan na dan pomnoževali zaporožske sile, obenem prinašajoč vesti iz sovražnega tabora. Hmielnicki je izvedel od njih, da je stari hetman pčslal sina le z dvema tiso-

čema po kopnem*, (Ukrajinski viri n. pr. Samoil Veličko, podajajo število kronskih vojsk na 22.000, ta številka je očitno kriva.) a šest tisoč semenov in tisoč nemških pešcev z bajdaki po Dnjepru. Obe te sili sta imeli ukaz, da sta v stalni zvezi, toda ta ukaz je bil že prvi dan prekršen, ker so bajdaki, ki jih je gnal bistri Dnjeprov tok, znatno prehiteli huzarje, stopajoče ob bregu; tudi so pohod nezumno ovirale in kasnile vse rečice, izlivaajoče se v Dnjeper.

"Hmielnickemu, ki je hotel, da bi se ta razdaljenost še bolj povečala, se torej ni mudilo, Tretji dan pohoda je obstal s taborom okoli "Komiše vode" inpočival.

Vtem so prednje straže Tu-haj-beja privedle vestnika. Bila sta dva dragonca, ki sta za Čehrinom ušla iz tabora Potockega. Goneč dan in noč sta moga znatno prehiteli svoj ostrog. Privedli so ju pred Hmielnickega.

Njihova izpoved je potrdila to, kar je bilo Hmielnickemu že znano o silah mladega Štefana Potockega. Sedaj sta mu prinesla tudi novo vest, da sta pove-ljnika semenov, ki plovejo z nemško pehoto na bajdakah, stari Barabaš in Krzečovski.

Ko je Hmielnicki slišal zadnje ime, je planil na noge.

"Krzečovski? Polkovnik vpi-sanih perejeslavskih Kozakov?" "On sam, jasni velemožni het-man!" sta odgovorila dragonca.

Hmielnicki se je obrnil do okoli stoječih polkovnikov:

"Na pot!" je zaukazal z grmečim glasom.

Ni minila ura in tabor je krenil dalje, dasi je solnce že zahajalo in se ni obetala jasna noč. Nekaki strašni, rjavi oblaki so se valili po zahodni nebesni strani, podobni zmajem, levom, in se drug drugemu približevali, kakor bi se hoteli pognati v boj. Tabor je zavil v levo, k Dnje-

pravemu bregu. Sedaj so šli tiho, brez pesmi, ne da bi bili na kotle in letavre, in naglo, kolikor jim je pač dovolila trava, tako bujna v tej okolici, da so v nji pogreznjeni včas kar ginili izpred oči, in se je zdelo, da raznobarni prapori kar sami plavajo po stepi. Konjica je trla pot vozovom in pehoti, ki je stopala s težavo in v kratkem znatno zaostala. Medtem je noč pokrila stepe. Ogromni rdeči mesec se je polagoma pokazal na nebu, a ker so ga vsak hip zaslanjali oblaki, se je razpaljal in zopet gasel, kakor svetilnica, ki vanjo piha veter.

Bilo je že dobro črez polnoč, ko so se pred očmi Kozakov in Tatarjev pokazale črne, ogromne mase, ki so se natančno razločevale na temnem nebesnem dnu.

Bili so to zidovi Kudaka. Prednje straže, pokrite s temo, so se bližale pred trdnjavo tako oprezno in tako tiho, kakor volkovi ali nočne ptice. In že bi bilo mogoče nenadoma naskočiti spečo trdnjavo!

Toda kar naenkrat je blisk na okopih raztrgal temo, strašen grom je stresel Dnjeprove skale in ognjena krogla je v iskrem loku preko neba padla v stepna travo.

Mrki kiklop Grodzicki je dal znamenje, da čuva.

"Pes enooki!" je zamrmral Hmielnicki do Tu-haj-beja, "vidi še oelo v noči!"

Kozaki so šli mimo trdnjave. Da bi jo zavzeli sedaj, ko so korakale proti njim kronske vojske, niso mogli misliti; zato so šli dalje. Toda gospod Grodzicki je valil za njimi iz topov, da so se tresli trdnjavski zidovi, ne toliko, da bi jim povzročil škodo, ker so šli v znatni oddaljenosti, temveč da bi opozoril vojske, ki so plule po Dnjepru ter niso mogle biti več daleč.

(Dalje prihodnjič.)

Iz urada gl. predsednika Družbe Sv. Družine

Štirinajsta redna konvencija Družbe sv. Družine se bo vršila meseca avgusta letošnjega leta v Chicagu, Illinois. Priporoča se vsled tega, da članstvo že sedaj razmisli, kaj naj bi se uveljavilo, da bi bilo v korist članstvu in organizaciji kot taki.

Pravila naj se pazljivo prečita in ako kateri izmed članov ali članic misli, da je sprememba ali izboljšanje pravil potrebna in za Družbo koristna, naj to predloži članstvu pri društveni seji v razpravo. Ako se članstvo s priporočilom strinja in ga odobri, naj se to potem v Glasilu priobči. Ravno tako priporočam, da se vse take nasvete in priporočila pošlje na glavni urad, nakar se bo predložilo odboru za pravi-la oziroma konvenciji. Na podlagi takih nasvetov, bo mogoče glavnemu odboru pripraviti poročilo, ki bo kazalo, kaj članstvo želi, da se iz pravil črta in zopet kaj naj se uveljavi. Na ta način bo mogoče delegaciji 14. konvencije predložiti natančno po-jasnilo, kaj članstvo želi in pričakuje, da se napravi.

Bratje in sestre, vpoštevatje moje priporočilo. Pridite z nasveti na dan. Sedaj, pred konvencijo je čas, da spregovorite. Po konvenciji kritizirati, bo prepozno. Z bratskimi pozdravi, Frank Tushek, gl. predsednik. Joliet, Ill., April 7, 1952.

Društvo sv. Ivana Krstitela št. 13 DSD

Dragi mi bratje in sestre! Ka-

kor Vam je znano smo na letni decemberski seji sklenili, da se prihodnja 14. redna konvencija Družbe Sv. Družine vrši tukaj v Chicagi in sicer se prične v ponedeljek dne 19. avgusta. Ker je zadnji čas, da začnemo resno misliti in se dobro pripraviti za tiste dni, vas iskreno prosim, da se udeležite naše prihodnje mesečne seje v nedeljo dne 27. aprila ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih. Na tej

bar's Guzzlers in very closely contested matches. One game was decided by one pin, which is such "a hard game to lose." E. Subar led the victors with a great series of 544.

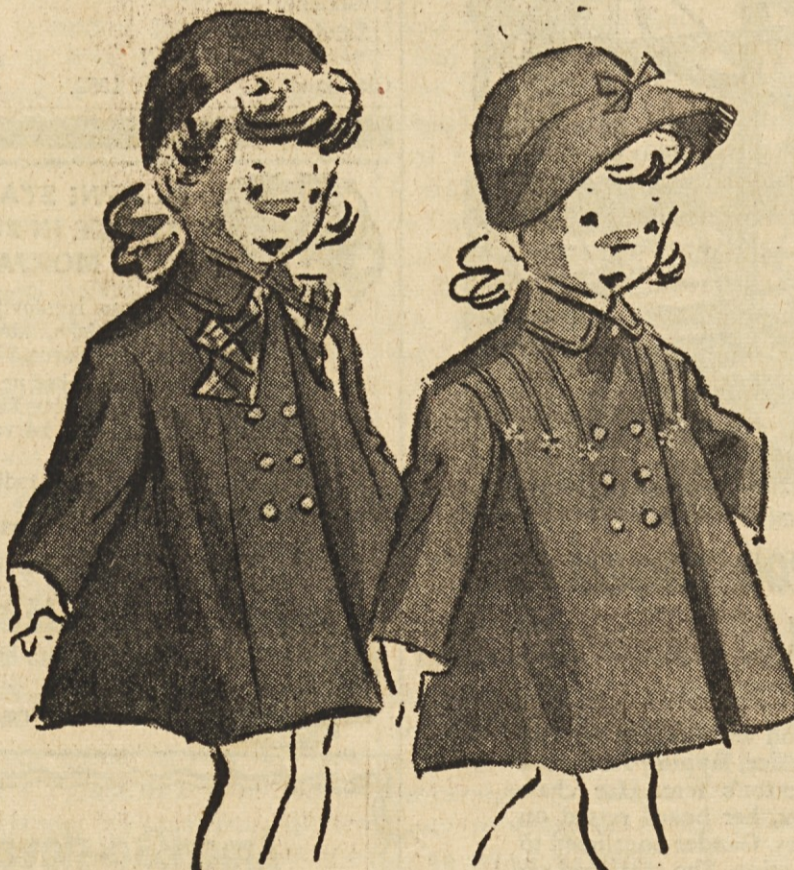
R. Del Sasso was high for the Ringers, keggling a total of 515. Low "honors" for this night:—Single game: Rich Eichorn 107; F. Wedic 112.

Team Standings

Team-Captain	W	L
1. Singers-L. Wedic	23	10
2. Ringers-R. DelSasso	18	15
3. Guzzlers-E. Subar	15	18
4. Kegglers-J. Bennett	10	23

PRI NAS DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE!

THE MAY CO.'S BASEMENT

Čisto volneni

otroški plaščki in garniture

1/2 cene 4.⁶⁸

Regularna 9.95

Posebne modne novosti v parad "punč s kitkami" . . . so plaščki iz čiste volne v ljubkih novih pomladnih barvah . . . nekateri s pisanimi rayon pentljami . . . drugi z belimi pique ovratniki, ki se z lahkoto odstranijo. Otroški plaščki s prilagojenimi se klobučki v velikosti 2 do 4 in 4 do 6.

Otroške 29c dvojno močne bombažaste trening hlačke

4 za \$1

Dvojna debelina, mehke, belo-bom-bažne trening hlačke . . . z elastično v pasu. Velikosti: 2-4-6.

Za dojenčke 69c do \$1 flanelne Kimono ali spalne srajčke

2 za \$1

Flanelne kimono ali spalne srajčke. Bele in v barvah. Z majhnimi napakami.

Stvarna vrednost 1.39 do 1.99 potrebščine za dojenčka iz plastika

69c (3 za \$2)

Predmeti, ki jih vsaka mati potrebuje . . . Držala za steklenice . . . vreče za perilo in druge potrebščine. Z malimi napakami.

Otroške 39c čudovito pastelne kratke nogavice

4 pari za \$1

Otroške kratke nogavice v novih pastelnih pomladnih barvah. Velikost 4 do 6½. Z majhnimi napakami.

Otroške obleke — regularno 1.99

Zelo znižane! Omejena zaloga oblek iz dobrega pralnega blaga v pisanih vzorcih. Različni kroji . . . samo v majhnih merah.

\$1

(Telefonskih naročil za te predmete žal ne sprejemamo)

Otroške \$1 Denim Boxer Jeans

Otroške denim boxer dungarees . . . zelo trpežne, v pasu elastika . . . v modrih in drugih barvah . . . Velikosti 2-6.

88c

(Telefonskih naročil za te predmete žal ne sprejemamo)